

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/474/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

### végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.590/2024/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

### Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Váczi Ügyvédi Iroda, dr. Váczi Péter ügyvéd) útján az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben kérte a Tatabányai Törvényszék 3.B.27/2019/90. számú ítélete, a Győri Ítéltábla Bf.III.89/2021/14. számú ítélete és a Kúria Bfv.I.590/2024/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján tartotta megállapíthatónak.
- [2] Az alkotmányjogi panasz előzményei, valamint az indítványozó kifogásai az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] A Tatabányai Törvényszék 3.B.27/2019/90. számú ítéletében az indítványozó – mint I. r. vádlott – bűnösségét csődbűncselekmény büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 404. § (1) bekezdés c) pont és (2) bekezdés a) pont]; bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés a) pont]; valamint felbújtóként és folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében [Btk. 3 72. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont] állapította meg.
- [4] A Győri Ítéltábla másodfokú bírósággént eljárva, Bf.III.89/2021/14. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban változtatta meg, hogy mellőzte az indítványozó előzetes mentesítésére és a kiszabott pénzbüntetés megfizetésére vonatkozó rendelkezést.

- [5] A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati indítványt a Kúria Bfv.I.590/2024/4. számú végzésével elutasította.
- [6] Az indítványozó szerint a kifogásolt bírósági határozatok a tisztességes eljáráshoz való jogát két megközelítésben sértik: egyrészt a bíróságok nem tettek eleget az indokolási kötelezettségből fakadó követelményeknek, másrészt contra legem jogalkalmazást valósítottak meg.
- [7] Az indítványozó álláspontját az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága esetjogának részletes bemutatásával támasztotta alá.
- [8] Saját egyedi ügyét érintően az indítványozó kifejtette, hogy a bíróságok az eljárás során figyelmen kívül hagyták az általa büntethetőséget megszüntető okként többször is felhívott elévülést. Az indítványozó további kifogása értelmében a bíróságok nem értékelték a jelentős időmúlást sem, mint büntetési tételt befolyásoló – enyhítő – tényezőt. Mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság elmulasztotta továbbá az indítványozó szerint azon tanúk vallomásának kellő súllyal történő értékelését, akik az indítványozó által korábban értékesített ingatlanok állapotát írták le. Elutasították emellett a bíróságok az indítványozó azon indítványait is, amelyek az értékesített ingatlanok eladási árának és az indítványozó tartozás kiegyenlítését célzó szándékának bizonyítására, valamint igazságügyi szakértő kirendelésére irányultak. Ezen döntések indokait a bíróságok az indítványozó szerint nem adták elő. Szintén nem értékelték megfelelően a bíróságok K. I. tanút érintően sem azt, hogy a vallomása ellentmondásokkal terhelt, sem azt, hogy tanúkénti kihallgatására a törvény szerinti előzetes figyelmeztetés hiányában, vagyis a büntetőeljárás szabályait sértő módon került sor.
- [9] A vele szemben folyt büntetőeljárást érintően általánosságban is úgy vélte az indítványozó, hogy a bíróságok döntéseik során kiemelt jelentőségű tényeket mellőztek teljes mértékben, ennek indokait pedig nem közvetítették az indítványozó felé. Így az eljárás során olyan tények maradtak minden indok hiányában figyelmen kívül, amelyek az ügy kimenetelét alapvetően befolyásolták volna.
- [10] Összességében az indítványozó álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme a jelen ügyben az elsőfokú-, és a másodfokú bíróság, valamint a Kúria nem megfelelő indokolása, továbbá a contra legem jogalkalmazása miatt valósult meg.
- [11] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [12] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.

- [13] 2.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni.
- [14] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az elsőfokú és a másodfokú bíróság ítélete, valamint a Kúria végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is kérte. Tekintettel arra, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványt a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján – megállapítva, hogy a felülvizsgálat a törvényben kizárt – elutasította, a jelen alkotmányjogi panasz megítélése szempontjából az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az alapügy érdemében hozott döntésnek az ítéletábla jogerős ítélete tekinthető.
- [15] Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott nem érdemi döntésén keresztül akkor vizsgálja az alapügyben hozott bírói döntést, ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési jogkörben hozta meg {erre nézve lásd pl.: 3095/2024. (III. 1.) AB végzés, Indokolás [34-35]}. A Kúriának a felülvizsgálati indítványt a Be. 656. § (2) bekezdése alapján elutasító végzése azonban az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem mérlegelési jogkörben hozott döntésnek minősül {3295/2025. (IX. 30.) AB végzés, Indokolás [21]}. Erre tekintettel a Kúria végzésén keresztül az ítéletáblai jogerős ítélet állított alaptörvény-ellenessége nem vizsgálható jelen eljárásban.
- [16] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó a Kúria végzését 2024. november 22-én vette át, így az alkotmányjogi panaszt 2025. január 11-én határidőben terjesztette elő.
- [17] Az indítványozó jogi képviselője eljárási jogosultságát az indítványhoz csatolt meghatalmazással megfelelően igazolta, így az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (6) bekezdése szerinti előírásnak is megfelel.
- [18] 2.3. Eleget tesz az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek is. Az indítványozó beadványában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó alaptörvényi és törvényi rendelkezést [Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pont, Abtv. 27. §], továbbá az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés]. Előadta az eljárás megindításának indokait és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolást fogalmazott meg arra nézve is, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Meghatározta végül az indítvány az Alkotmánybíróság által vizsgálandó konkrét bírósági határozatokat, és kifejezett kérelmet tartalmazott a megsemmisítésükre.

- [19] 3. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja továbbá az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen az Abtv. 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint az Abtv. 29-31. § szerinti tartalmi követelményeket. Ezeket a feltételeket vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [20] 3.1. Megállapította az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette. A támadott döntést érintően továbbá az indítványozó alkotmányjogi panasz előterjesztésére jogosultnak tekinthető, és figyelemmel arra, hogy a megsemmisíteni kért határozatokban a bíróság a büntetőjogi felelősségéről döntött, nyilvánvalóan érintett is.
- [21] 3.2. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltétele az is, hogy az indítvány a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [22] Az indítványozó kifogásait az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság a következőképpen értékelte.
- [23] Az indítvánnyal összefüggésben az Alkotmánybíróság mindenképp hangsúlyozza, hogy a bizonyítási rendszer, a konkrét bizonyítási szabályok kialakítása az Alkotmánybíróság értelmezésében a jogalkotó feladata, melyet a jogalkalmazó bíróságok értelmeznek. A bizonyításra vonatkozó rendelkezések szoros összefüggést mutatnak a tisztességes eljáráshoz való joggal, ám ezen alapjog, továbbá más alapjogok (például a magánszféra védelme, emberi méltóság védelme, kínzás tilalma, védelemhez való jog) és alkotmányos rendelkezések (különösen a jogállamiság tétele) által kijelölt kereteken belül a jogalkotó nagyfokú szabadságot élvez ezek meghatározása során. Önmagában az, hogy e szabályoknak mi a helyes tartalma, bírósági jogértelmezés kérdése, a téves jogértelmezés pedig önmagában nem vezet szükségképpen az Alaptörvény sérelmére. {3104/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [18]} Az Alkotmánybíróság számos döntésében rámutatott már arra is, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel. {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}
- [24] Ezen következetes gyakorlatára is figyelemmel volt az Alkotmánybíróság, amikor az indítványozó kifogásait az Abtv. 29. §-a kontextusában minősítette. Annak eredményeként megállapította, hogy az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk

(1) bekezdéséhez kapcsolódóan előadott kifogásai –, amelyeket részben a bíróság indokolási kötelezettségére vonatkozóan, részben a contra legem jogalkalmazás összefüggésében adott elő – többségében az indítványozó ellen folyt büntetőeljárásban a bíróságok által lefolytatott bizonyítási tevékenységgel kapcsolatosak. Ilyen sérelemnek tekintette az Alkotmánybíróság az indítványozó azon előadását, amely tanúk vallomásának az értékelésével és felhasználhatóságával, valamint bizonyítási indítványok elutasításával voltak kapcsolatosak.

- [25] Az indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [26] Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság jelen ügyben úgy ítélte meg, hogy az indítványozó által megfogalmazott kifogások nem vetik fel az Abtv. 29. §-a értelmében vett, a Kúria döntését érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem merül fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés sem.
- [27] 3. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel visszautasította.
- [28] Az indítvány visszautasítására tekintettel az indítványozó azon kéréséről, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 61. § (1) bekezdés alapján hívja fel a bíróságot a kifogásolt döntés végrehajtásának felfüggesztésére, nem kellett döntést hozni {3328/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [23]; 3356/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [24]}.

3117/2023. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [24]; 3475/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [38]}.

Budapest, 2025. október 21.

*Dr. Handó Tünde s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Czine Ágnes s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Márki Zoltán s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Schanda Balázs s. k.,*  
alkotmánybíró